

Liite Valviran tiedotteeseen 5/2010 annettu 26.1.2010

Savukkeiden ja nuuskan matkustajatuonti vuonna 2009

Seuraavassa esitettävät luvut perustuvat TNS Gallupin seurantaan savukkeiden matkustajatuonnista. Seuranta on perustunut viikoittaiseen 500 puhelinhaastatteluun 15 vuotta täyttäneen väestön keskuudessa. Haastatteluissa on selvitetty tupakkatuotteiden maahantuontia edellisen kahden viikon aikana.

Tulokset perustuvat haastatteluihin, jotka toteutettu vuonna 2009 viikkojen 1-53 välisenä aikana. Kokonaisuudessaan tiedot perustuvat 26.530 toteutettuun haastatteluun. Tutkimusasetelma on ollut seuraava. Aluksi haastateltavilta on tiedusteltu sitä, ovatko he tulleet kahden viimeksi kuluneen viikon aikana kotimaahan ulkomaanmatkalta tai risteilyltä. Kaikilta maahan palanneilta on kysytty luettelemalla, mitä tupakkatuotteita he ovat tuoneet kahden edellisen viikon aikana. Savukkeita tuoneilta on lisäksi tiedusteltu tuotujen savukkeiden määrää kartongeissa, mistä savukkeet ostettu ja mihin käyttöön. Nuuskan tuojilta kysyttiin pelkästään tuotujen rasioiden määrää.

Reilu viidennes ulkomaanmatkoilta ja risteilyiltä palannut toi maahan tehdasvalmisteisia savukkeita

Selvä enemmistö (75 %) matkoilta tai risteilyiltä palanneista ei vuonna 2009 tuonut maahan mitään tupakkatuotteita. Noin neljännes toi siis jotain tupakkatuotteita. Viidennes maahan palanneista toi mukanaan savukkeita. Muiden tupakkatuotteiden matkustajatuonti oli varsin vähäistä.

Matkoilta palanneet miehet ovat tuoneet useammin tupakkatuotteita kuin naiset. Miehistä 73 % ei tuonut mitään ja naisista 77 %.

Taulukko 1. Kuinka moni ulkomaanmatkalta tai risteilyltä palaava on tuonut mukanaan tupakkatuotteita vuosina 2006-2009? (%)

	2006	2007	2008	2009
	%	%	%	%
Tehdasvalmisteiset savukkeet	22	22	20	21
Irto- tai piipputupakka	1	1	1	1
Sikarit tai pikkusikarit	2	2	3	2
Nuuska	2	2	2	2
Ei mitään	74	75	76	75

Ammattiasema ja koulutustaso ovat yhteydessä savukkeiden maahantuontiin. Työväestöön kuuluvat, työttömät ja heikommin koulutetut tuovat keskimäärää useammin matkoilta palatessaan savukkeita. Nuuskan tuonti on selvästi keskimäärää yleisempää etenkin 25-34-vuotiaiden miesten keskuudessa.

Keskimääräinen tuontimäärä matkaa kohti on ollut noin 330 savuketta. Vuotta aiemmin keskimääräinen kertatuonti oli hieman suurempi. Kokonaistuonnin lievä kasvu selittyykin pitkälle tuojien määrän kasvulla, ei keskimääräisen kertatuonnin lisääntymisellä.

Vuonna 2009 on tuotu 738 miljoonaa savuketta

Taulukossa 2. on tiedot, kuinka paljon matkustajat ovat tuoneet savukkeita maahan vuonna 2009. Tuonti vuoden aikana on ollut noin 738 miljoonaa savuketta. Vuonna 2008 lukema oli pienempi. Lisääntyminen selittyy ensisijassa sillä, että aiempaa hieman suurempi osa maahantulleista on tuonut savukkeita matkoiltaan.

Taulukko 1. Kuinka paljon savukkeita on tuotu maahan 2006-2009 (milj. kpl.)?

	milj. kpl.
2006	763
2007	812
2008	715
2009	738

Tulosten mukaan vajaa kaksi viidesosaa savukkeista on ostettu laivan myymälöistä. Merkittävässä määrin savukkeita on tuotu myös Baltian maista, etenkin Virosta.

Taulukko 2. Kuinka paljon savukkeita on tuotu maahan vuonna 2007-2009 eri ostopaikoista? (milj. kpl.)

	2007	2008	2009
Lentokentän myymälä	28,5	66,0	62,5
Laivan myymälä	368,6	273,5	284,4
Baltian maat	188,8	144,5	148,2
Jokin muu EU maa	75,4	76,7	69,3
Jokin muu	150,7	154,3	173,6
YHTEENSÄ	812,0	715,0	738,0

Ainakin 250 miljoonaa savuketta muiden kuin itsensä käyttöön

Vuonna 2009 yli puolet (56 %) savukkeita maahantuoneista ilmoitti hankkineensa savukkeet ainoastaan omaan käyttöön. Kolmannes (33 %) toi savukkeita yksinomaan jonkin muun henkilön käyttöön. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa sitä, että suomalaiset ovat kantaneet viime vuoden aikana ainakin 250 miljoonaa savuketta jonkin toisen henkilön käyttöön. Aiempaa useampi kuitenkin ilmoittaa tuoneensa savukkeita yksinomaan omaan käyttöön (50 % -> 56 %).

Taulukko 3. Mihin käyttöön maahantuodut savukkeet on tarkoitettu? (%)

	2006	2007	2008	2009
	%	%	%	%
Omaan käyttöön	48	50	50	56
Toisen henkilön käyttöön	43	40	39	33
Sekä omaan että toisen	9	10	12	10

Taulukko 4. Mihin käyttöön maahantuodut savukkeet on tarkoitettu? (%)

	Miehet	Naiset	Kaikki
	%	%	%
Omaan käyttöön	61	49	56
Toisen henkilön käyttöön	28	39	33
Sekä omaan että toisen	9	12	10

Tulosten mukaan naiset tuovat miehiä useammin muille kuin itselleen. Ikä on yhteydessä siten, että ikääntyneet tuovat savukkeita pääsääntöisesti muiden käyttöön. Savukkeita muiden käyttöön tuovat etenkin ne väestöryhmät, jotka itse käyttävät tupakkatuotteita keskimäärää vähemmän.

Vuoden 2009 aikana tuotiin 5,7 miljoonaa rasiaa nuuskaa

Vuoden 2009 alusta lähtien aloitettiin myös nuuskan matkustajatuonnin seuranta. Aiemmilta vuosilta ei ole tietoja nuuskan maahantuonnin määrällisestä kehityksestä. Vuonna 2009 on nuuskaa tuotu maahan noin 5,7 miljoonaa rasiaa. Keskimääräinen tuontimäärä matkustajaa kohti on ollut noin 29 rasiaa.

